

Ton Heidenreich

Dit verhaal begon op een dag in juni 2010 toen ik op de Algemene Begraafplaats in gesprek kwam met mevrouw Van Baaren en de beheerder van de begraafplaats, Martin Briër over het graf van Ton Heidenreich. Mevrouw Van Baaren gaf aan waar dat ongeveer moest zijn. We zochten en kwamen bij een graf met een afgebroken zuil waar geen naam op stond. Ik beloofde dat ik het één en ander zou uitzoeken. En zo kwam ik terecht bij de heer J. Heidenreich, broer van Ton Heidenreich, te Hilversum wiens naam ik in het telefoonboek vond. We maakten een afspraak en bij hem en zijn vrouw spraken we over zijn broer, Ton Heidenreich.

Soldaat Heidenreich in oktober 1939

Anton Henricus Heidenreich werd geboren te Amsterdam, waarschijnlijk aan de Martelaarsgracht, op 18 juli 1920, als zoon van Johan Anton Christiaan Heidenreich en Cornelia Johanna Ruder. Ton was de oudste van drie broers en was tevens het 1e kleinkind in de familie. Hij bezocht de Lagere school te Amsterdam en ging daarna naar de Ambachtschool voor de opleiding automonteur. Op 22 december 1937 vertrok het gezin Heidenreich uit Amsterdam en vestigde zich in Laren aan het [Mauvezand](#) nr. 3. Voor hun huis kwam toen geregeld de Gooische stoomtram langs tot ergernis van mevrouw Heidenreich want die tram stootte verschrikkelijk veel zwarte rook uit. Vooral het buiten hangende wasgoed maar ook de buitenkant van het huis werden roetzwart.

In Laren ging Ton werken in de garage Witte aan het [Zevenend](#) 4. Dat is op de plek waar nu de ABN-AMRO bank is gevestigd. De heer S.C. Witte overleed op 4 februari 1938. Na het overlijden van de heer Witte werd de zaak voorgezet door zijn vrouw J. Witte-Verhoeks. Echter niet lang. Ze verkocht de zaak aan Jan Leestemaker, die een garagebedrijf aan het [Krommepad](#) had en vertrok naar Hilversum waar ze ging wonen in de Corn. Drebbelstraat. Jan Leestemaker opende de vernieuwde zaak in december 1939 met een "moderne brug". Toen was het adres ineens weer Zevenend 8 en een paar jaar later, in 1941, werd het weer Zevenend 4.

In 1939 moest Ton Heidenreich in militaire dienst. Hij kwam op in Zelhem bij het 46e regiment. Hij werd motor-ordonnans. Op 13 mei 1940, toen de Tweede Wereldoorlog net was uitgebroken werd hij met een opdracht naar de Grebbeberg gestuurd.

Tijdens een luchtaanval in Vianen op die 13^e mei om 11.30 uur is hij omgekomen. Volgens zijn broer werd er verteld dat hij door Nederlandse militairen werd aangeroepen. Ton hoorde het niet en werd ter plaatse neergeschoten.

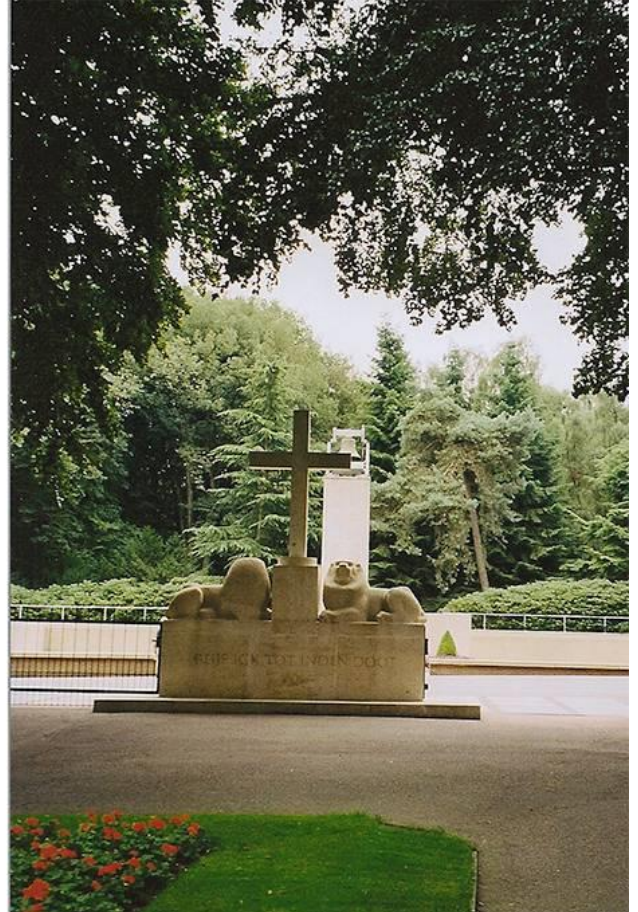
Zijn lichaam werd in eerste instantie op 14 mei op het Militaire Ereveld Grebbeberg begraven. Daarna, op 15 mei, werd hij in Vianen ter aarde besteld. Op aandringen van zijn ouders werd Ton op 20 juni 1940 herbegraven op de Algemene Begraafplaats in Laren. Jaren later, in 1979, werd hij op verzoek van de Oorlogsgraven Stichting herbegraven op het Militaire Ereveld Grebbeberg. Daar rust hij nu in rij 10, graf nummer 44. En zo gebeurde het dat mijn vrouw en ik op 21 augustus 2010 op de trein stapten met een retourtje Rhenen. Daar bezochten we de Erebegraafplaats en ook het graf van Ton Heidenreich.

In deze rij graven is het graf van Ton Heidenreich.

De Grebbeberg

De Grebbeberg in Rhenen, in de provincie Utrecht, is een 52 meter hoge heuvel die de zuidoostelijke punt vormt van de Utrechtse Heuvelrug. De Grebbeberg is vooral bekend door de Slag bij de Grebbeberg in mei 1940. Hieraan herinnert de Erebegraafplaats waar nu alleen Nederlandse militairen begraven liggen. Het militaire Ereveld op de Grebbeberg is de eerste officiële oorlogsbegraafplaats in Nederland. Het is de laatste rustplaats van meer dan vierhonderd Nederlandse militairen die in de meidagen van 1940 sneuvelden in de directe omgeving bij de Slag bij de Grebbeberg. Na de overgave van Nederland werden hier Nederlandse en Duitse militairen begraven. De stoffelijke resten van de Duitse militairen zijn na de oorlog verplaatst naar het Limburgse Ysselsteyn. Sinds 1946 worden hier ook Nederlandse militairen begraven die elders zijn gesneuveld. Het ereveld kent nu bijna 850 graven.

Monument met het gedicht van Bloem aan de straatzijde. De foto geeft zicht op de ingang van de erebegraafplaats. Rechts: Monument gezien vanaf de erebegraafplaats.

Bij de erebegraafplaats is een monument geplaatst waar ieder jaar op 4 mei de doden uit de Tweede Wereldoorlog worden herdacht. Het opschrift op het monument is van de dichter J.C. Bloem:

***Vijf dagen, en de vrijheid ging verloren.
vijf jaren, en eerst toen werd zij herboren.
Zo moeizaam triomfeert gerechtigheid.
aan dit besef zij deze grond gewijd.***

Bronnen:

- J. Heidenreich, broer van Ton Heidenreich
- W. Rosbach, Arnhems Oorlogsmuseum 40-45
- NIOD-Nederlands Instituut voor Oorlogs Documentatie
- Laarder Courant De Bel
- www.larensevoorouders.nl
- www.grebbeberg.nl